

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.327/2012/59.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2013. szeptember 4. és 5. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Ítéletet:

A kábítószerrel visszaélés büntette miatt **I. r. vádlott és társai** ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2012. július 16. napján kelt 28.B.1086/2011/113. számú ítéletét I. r., II. r., III. r., IV. r. és V. r. vádlottakkal szemben **megváltoztatja**.

I-V. r. vádlottak cselekményét a 2012. évi C. törvény 178. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő kábítószer birtoklása büntettének minősíti, melyet I. r. vádlott felbujtó, a további vádlottak társtettesi minőségben követtek el.

I. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 6 (hat) év, II. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 4 (négy) év, III. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 3 (három) év 6 (hat) hónap, IV. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 3 (három) év 2 (kettő) hónap, V. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 3 (három) év 6 (hat) hónap fegyházbüntetésre **enyhíti**.

I. r. vádlottal szemben alkalmazott kiutasítás büntetést mellőzi.

A vádlottak a szabadságvesztés büntetés 2/3 részének letöltése után feltételes szabadságra bocsáthatók.

A vádlottak által az állam felhívására fizetendő összegek megnevezését azzal egészíti ki, hogy ezek megfizetésére őket a bíróság bűnügyi költség viselése címén kötelezte.

A kiszabott szabadságvesztésbe I. r. vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban, II. r. vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől 2012. október 31. napjáig házi őrizetben, III. r. vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől 2013. január 29. napjáig házi őrizetben, majd 2013. július 4. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban, V.

r. vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől 2012. október 31. napjáig házi őrizetben töltött időt beszámítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét I. r., -V. r. vádlottak helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 932.038 (Kilencszázharminckettőezer-harmincnyolc) forint bünyügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2012. július 16. napján kelt 28.B.1086/2011/113. számú ítéletében a I. r. vádlottat a Btk.282/A. § (1), (3) bekezdése szerinti kábítószerrel visszaélés büntetében; II. r., III.r., IV. r., V. r. vádlottakat a Btk. 282. § (1), (2) bekezdés b.) pontja szerinti kábítószerrel visszaélés büntetében mondta ki bűnösnek. Ezért a I. r. vádlottat 8 év fegyházbüntetésre és 8 év Magyar Köztársaság területéről kiutasításra, II. r. vádlottat 7 év fegyházbüntetésre és 7 év Magyar Köztársaság területéről kiutasításra, III. r. vádlottat 5 év fegyházbüntetésre, IV. r., V. r. vádlottakat 5-5 év fegyházbüntetésre és 5-5 év Magyar Köztársaság területéről kiutasításra ítélte.

II. r., III.r. vádlottakat az ellenük társtettesként elkövetett rongálás büntette, IV. r., V. r. vádlottakat az ellenük társtettesként elkövetett rongálás vétsége és társtettesként elkövetett lopás vétsége miatt emelt vád alól felmentette; a rongálással elkövetett tulajdon elleni szabálysértési eljárást megszüntette.

Rendelkezett egyes bűnjelek elkobzásáról, lefoglalásának megszüntetéséről és kiadásáról, illetve megsemmisítéséről, valamint iratok közötti kezeléséről. Külön-külön kötelezte a vádlottakat 121.875 - 489.163,- Ft közötti összegek állam részére történő megfizetésére; megállapította, hogy 2.314.341,- Ft-ot az állam visel.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette, ellene valamennyi vádlott a védőikkel felmentésért, illetőleg enyhítésért jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.899/2011/17. számú átiratában V. r. vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta. E vádlott tekintetében kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a vele szemben folyamatban lévő eljárást „ideiglenesen elkülönítette” a többi vádlott ellen folyamatban lévő eljárástól, majd a tárgyalást e vádlottat érintően megtartotta, mellyel megsértette a Be. 281. § (2)-(5) bekezdéseiben írtakat. Emellett nem érvényesült a vádlott védelemhez való joga sem, mivel e tárgyaláson védője nem vett részt. Az ideiglenes elkülönítés fogalmát a Be. nem ismeri, így e vádlott tekintetében megvalósult a Be. 373. § II/d) pontjában írt abszolút hatályon kívül helyezési ok, erre figyelemmel kérte e vádlottra vonatkozóan hatályon kívül helyező rendelkezés meghozatalát és az elsőfokú bíróságnak az eljárás megismétlésére való utasítását.

II. r. vádlott cselekményének helyes minősítése a Btk. 282/A. § (1) bekezdésébe ütköző, a (3) bekezdés szerint minősülő kereskedéssel, jelentős mennyiségre elkövetett kábítószerrel visszaélés büntette. E vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság ítéletének ennek megfelelő megváltoztatását indítványozta.

A többi vádlottaknál az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és minősítést nem vitatva az ítélet helybenhagyását kérte az ügyész azzal, hogy pótolandó a vádlottak által az államnak fizetendő összeg jogcíme a bűnügyi költségekre történő utalással.

I. r. vádlott védője perbeszédében kifejtette, hogy álláspontja szerint a Be. 351. § (2) bekezdésében szabályozott valamennyi megalapozatlansági ok megállapítható az elsőfokú bíróság ítéletére vonatkozóan. Az 1. pontban az elsőfokú bíróság nem tartotta szavahihetőnek az I. r. vádlottat, ezzel szemben bizonyítékként fogadta el II. r. vádlott öt terhelő vallomását, elvetette viszont az utóbb ezt módosító, visszavonó előadását. E mellett a bíróság a híváslisták kiértékelésére hivatkozott, valamint arra, hogy az I. r. vádlott számát „T.”-ként rögzítette telefonjában IV. r. vádlott. Ezzel szemben - véleménye szerint - a telefonbeszélgetések önmagukban semmit nem bizonyítanak, hiszen az elsőfokú bíróság maga is megállapította, hogy a II. r. vádlott folyamatosan változtatgatta a telefonszámait. Az I. r. és II. r. vádlott telefonkapcsolata május 10-én kezdődött, abban az esetben, ha 2009. március 5-én kötötték meg a szerződést, a bűnös kapcsolatnak már korábban el kellett volna kezdődni. II. r. vádlott valóban említette a H. nevű személyt, róla azonban csak annyit mondott, hogy ott volt és tartott tőle. Aggályos II. r. vádlott vallomása annyiban, hogy önmagát nem terhelte, saját kábítószerrel kapcsolatos érintettségéről nem beszélt, ezzel szemben megállapítható, hogy számtalanszor megváltoztatta a vallomását, ezek közül egyértelmű hazugság, hogy I. r. vádlott írta volna alá a bérleti szerződést, hiszen ezt az írásszakértő cáfolta. Zavar van abban a tekintetben is, hogy az élettársát avagy a barátnőjét hallgatták meg az eljárás során. Az előbbi aggályok ellenére az elsőfokú bíróság mégis elfogadta, hogy I. r. vádlott a budapesti ingatlanon tartózkodott, noha a cellainformáció ezt kizárta, és az ujjnyom szakértő véleménye is negatív, valamint más vádlott vallomása sem támasztotta alá e körülményt. Az elsőfokú bíróság értékelhette volna tanú, valamint a V. számú tanú vallomását, azonban ez nem történt meg. Cáfolták viszont e tanúk, továbbá az I. számú tanú II. r. vádlott azon állítását, hogy a Baross utcánál nem került sor bérleti díj kifizetésére. Nem fedi a valóságot ugyanakkor, hogy a I. r. vádlottat a tanúk határozottan felismerték volna, mindkét tanú kínainak gondolta őt. A nyomozás során egyébként is 60-70 %-os felismerések kerültek szóba.

A 2. vádpont kapcsán az elsőfokú bíróság lényegében csupán az Opel..ben talált szerződésre alapította I. r. vádlott bűnösségét. Kétség kívül a híváslisták alkalmasak bizonyos állítások cáfolatára, azonban nem adnak alapot I. r. vádlott szavahihetlenségének megállapítására, különös tekintettel arra, hogy nincs logikai kapcsolat a szerződés és I. r. vádlott között, mivel azt nem ő írta alá. Megyesi István ugyanakkor nem ismerte fel I. r. vádlottban a szerződés megkötőjét.

Felhívta a figyelmet a védő arra, hogy az elsőfokú bíróság nem rögzített olyan ténymegállapítást, melyből a kereskedelemre lenne következtetés vonható. Az pedig minden alapot nélkülöz, hogy ismeretlen személyek leszüretelték és elszállították a termést. Ehhez képest a 2. pontban még ilyen ténymegállapítás sem található. Az 1/2007. Jogegységi határozatból sem következik, hogy nagy mennyiségű termesztés esetén megvalósulna a kereskedelem. Az új Btk. e problémafelvetéssel kapcsolatosan az extrém mennyiségű termesztést súlyosabban bünteti, ezzel is utalva arra, hogy önmagában ebből még nem következik a kereskedelem bizonyítottsága.

Felhívta a figyelmet a védő a kiszabott büntetés eltúlzott súlyára, ami nincs arányban a bűnösség fokával. Összességében elsősorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan I. r. vádlott bűnösségét kizárólag termesztésben való megállapítását, emiatt a kiszabott büntetés jelentős enyhítését kérte.

A védő a vádlott személyi körülményeinek igazolására ezzel kapcsolatos okiratokat csatolt a bírósági iratokhoz.

I. r. vádlott felszólalásában vitatta II. r. vádlott őt terhelő vallomását, mivel társa ekkor azt használta ki, hogy épp nem tartózkodik Magyarországon. Tagadta, hogy jelen lett volna a szerződések megkötésekor, e körülményt a cellainformáció is alátámasztja. Felhívta a figyelmet arra, hogy Magyarországról Romániába teljesen legálisan utazott, mert két évig kereskedőként dolgozott ott. Az utolsó szó jogán felhívta a figyelmet arra, hogy gyermekének anyja Magyarországon él, a gyermekét kötelessége ellátni, akiről akkor is gondoskodott, amikor Romániában dolgozott. Kérte, hogy a bíróság biztosítson lehetőséget arra, hogy szabadlábra kerüljön és visszamehessen a családjához, a gyermekéhez.

II. r. vádlott védője elsődlegesen a felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében tartotta fenn jogorvoslatát. Csatlakozott védőtársa által elmondottakhoz azzal azonban, hogy az elsőfokú bíróság által mérlegeléssel megállapított tényállást nem kívánja támadni. Álláspontja szerint sem volt megállapítható olyan többletmagatartás, amely védelem cselekményének súlyosabb értékelésére vezethetne. A kiszabott büntetés enyhítését indokoltnak tartva felhívta a figyelmet a belső arányosságra. Erre tekintettel a büntetés tartamának mérséklését, valamint a végrehajtási fokozat eggyel enyhébben történő meghatározását indítványozta.

III. r. vádlott védője nem tartotta elégségesnek az elsőfokú bíróság által felsorolt bizonyítékokat, védelem bűnösségének megállapításához. Felhívta a figyelmet arra, hogy III. r. vádlottat nem a termesztés közben, hanem az ingatlan kiürített állapotában találták meg. Álláspontja szerint védelem termesztésben való részvétele nem nyert bizonyítást, mivel konzekvens védekezése szerint csupán az ingatlan rendbetételében vett részt, amiért 20.000,- Ft-ot kapott. A tanúvallomásokkal összefüggésben utalt arra, hogy egyetlen tanú sem ismerte fel III. r. vádlottat, a cellainformációk pedig azért nem bírnak jelentőséggel, mert a vietánmiak között igen gyakori, hogy cserélgetik egymás telefonjait. Jogorvoslatát

elsődlegesen a felmentésre, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítésére irányulóan tartotta fenn. II. r. vádlott védőjéhez kapcsolódóan kérte az enyhébb végrehajtás fokozat megállapítását.

III. r. vádlott tagadta a bűnösségét és arra hivatkozott, hogy II. r. vádlott felkérésére csupán javítást végzett a házban akkor, amikor ott semmilyen növény nem volt. Társai közül csupán e vádlottat ismerte, I. r. vádlottat nem, noha a vád szerint utóbbi irányításával történt a kábítószer termesztése. Felhívta a figyelmet elnehezült személyi körülményeire, tartásra szoruló gyermekeire. Az utolsó szó jogán is támogatásra szoruló családjára hivatkozott.

IV. r. vádlott védője fellebbezését elsődlegesen felmentésre, másodlagosan enyhítésre irányulóan tartotta fenn. Álláspontja szerint e vádlott vallomását - aki részletesen beszámolt, hogy mivel foglalkozott az ingatlanba az ott tartózkodása idején - senki sem cáfolta. Nyilatkozata szerint nem nyúlt a növényekhez, a termesztésben nem vett részt és idő sem volt arra, hogy erre őt betanítsák. Látható, hogy neki volt a legkevesebb rálátása, hogy mi történik az ingatlanban, kényszerű helyzetében maga is bűncselekmény áldozatává vált. Bűnösség megállapítása esetén büntetlen előéletére, alárendelt pozíciójára figyelemmel a kiszabott büntetés enyhítését kérte.

V. r. vádlott védője szemben az ügyészi indítvánnyal nem kérte az ítélet hatályon kívül helyezését e vádlottra vonatkozóan. Védenca beismerő vallomást tett, akivel szemben a megállapított tényállás tisztázott, így az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos döntése aggálytalan, mivel a vádlotti védekezés jogát egy esetlegesen eljárási szabálysértés nem korlátozta. Felhívta a figyelmet, hogy ő volt a hierarchiában az utolsó láncszem, aki mintegy modern rabszolga dolgozott ételért, italért. Így megkérdőjelezhető, hogy mennyiben érvényesült a saját akarata a cselekmény elkövetésekor. Indítványozta ezért e vádlottal szemben is az ügy érdemi elbírálását, és a vele szemben kiszabott büntetés enyhítését.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője az átiratában írtakat perbeszédében fenntartotta, azzal egyezően kérte V. r. vádlottal kapcsolatban az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését a leírt érvekre figyelemmel. Ugyancsak ennek megfelelően indítványozta II. r. vádlott cselekményének törvényes minősítését, egyebekben I-IV. r. vádlottakkal szemben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 349. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét valamennyi vádlott tekintetében felülbírált, mivel a vádlotti és védői jogorvoslatok mindegyiküket érintették. Nem terjed ki viszont a felülbírálat - a vádlottak terhére bejelentett ügyészi fellebbezés hiányában - az elsőfokú bíróság által a vádlottak javára hozott felmentő rendelkezésekre.

Az eljárási szabályok vizsgálata körében a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság azok túlnyomó részének betartásával folytatta le az eljárást. Részben helytálló az ügyészi hivatkozás V. r. vádlott tekintetében, mivel a vele kapcsolatos eljárás során valóban sor került eljárási szabálysértésre, azonban azzal az elsőfokú bíróság nem követett el abszolút hatályon kívül helyezési okot megvalósító, feltétlen ilyen rendelkezés meghozatalára vezető szabálysértést. E körben nem tévedett, amikor a 2012. évi február 10-i tárgyaláson, még a vádlottak kihallgatása és a bizonyítási eljárás megkezdése előtt „ideiglenesen elkülönítette az eljárást” V. r. vádlottra vonatkozóan. Kétség kívül az ideiglenes elkülönítés fogalma a Be.-ben nem szerepel, azonban eljárási törvényünk nem is tilalmazza ilyen tartalmú intézkedés meghozatalát a bíróság részéről. A Be. 72. § (3) bekezdése ehhez képest kimondja, hogy „az ügyeket el kell különíteni, ha a terheltek nagy száma, vagy egyéb ok a felelősségnek ugyanabban az eljárásban történő elbírálását jelentősen nehezítené”. Tekintettel arra, hogy a kérdéses tárgyalási napon a bizonyítás az I-IV. vádlottak kihallgatásával kezdődött meg, ezt megelőzően ilyen nem történt, nem tévedett az elsőfokú bíróság amikor V. r. vádlottra vonatkozóan az előbbi szabályok értelmében elkülönítette az eljárást és ezáltal a tárgyalás érdemi megtartását biztosította. Esetenként többszáz vádlottas más ügyekben ilyen fellebbezéssel a tárgyalás megkezdése után nem támadható intézkedések nélkül az ügyek időszerű befejezése nem biztosítható.

Az ezt követően, 2012. április 16. napján (86. számú jegyzőkönyv) megtartott tárgyaláson sem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor V. r. vádlott tekintetében az ügyet visszaegyesítette az eljáráshoz, és a bizonyítást e vádlott kihallgatásával folytatta, majd az ezt követő további bizonyítás során már az összes vádlott és védő jelenlétében járt el.

Mégsem mondható, hogy az elsőfokú bíróság ne követett volna el eljárási szabálysértést az

V. r. vádlottal kapcsolatos intézkedései során. Ahogyan arra az ügyész átiratában helyesen utalt, utóbbi tárgyaláson - többek között kifejezetten az V. r. vádlott védőjének kérelmére (2. oldal 9. bekezdés) - az előző tárgyalás jegyzőkönyvének ismertetésére nem került sor. Márpedig ezt az előírást tartalmazza a Be. 281. § (8) bekezdés első mondata, mely szerint V. r. vádlott kihallgatása után kellett volna ismertetni a távollétében megtartott tárgyalásról készült jegyzőkönyvet. A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban e szabály figyelmen kívül hagyása nem tekinthető olyan eljárási szabálysértésnek, amely feltétlen hatályon kívül helyezésre vezet. Tekintettel arra, hogy a társak kihallgatására egyébként is V. r. vádlott távollétébe kerülhetett volna sor, és egyéb bizonyítást az elsőfokú bíróság V. r. vádlott távollétében nem folytatott, így jelenléti joga nem sérült. Mivel az eljárást vele szemben az elsőfokú bíróság elkülönítette, a védelemhez való joga sem szenvedett csorbát, egyedül az előbbi törvényhelyben szabályozott iratismertetés maradt el, mely viszont nem tekinthető abszolút hatályon kívül helyezési oknak de a védelmi jogokat sem korlátozta. E körben kiemelandő, hogy a védő maga tett olyan nyilatkozatot, hogy nem kéri a jegyzőkönyv ismertetését, mert a tárgyalást megelőzően felkészülve a jegyzőkönyvet megtekintette, az eljárás

későbbi menetében azt mind neki, mind pedig V. r. vádlottnak módja volt megismerni, hiszen az elsőfokú bíróság ezt követően még további két tárgyalási napot tartott az ügyben.

Összességében a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság előbbi eljárási szabálysértése nem tekinthető olyan lényeges kihatással bírónak a vádlott védekezési jogának korlátozottságát illetően, amely a Be. 373. § II/d) pontja, avagy a Be. 375. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezésére vezethetne. Tekintettel arra, hogy más vádlottakra vonatkozóan eljárási szabálysértés nem történt, a másodfokú bíróság valamennyi vádlott tekintetében érdemben bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt.

Szemben I. r. vádlott védőjének érvelésével, az elsőfokú bíróság a történeti tényállást túlnyomó részt megalapozottan állapította meg. Ennek során nem tévedett, amikor valamennyi vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítására vezető tényeket rögzített érdemi határozatában. Emellett indokolási kötelezettségének is eleget tett, amikor kellő részletességgel bemutatta, hogy a történeti tényállás egyes elemeit mely bizonyítékokra alapozta.

A másodfokú bíróság is egyetértett azzal, hogy a Fővárosi Törvényszék II. r. vádlott társait terhelő nyomozati vallomását fogadta el (elsőfokú ítélet 12-13. oldal). Késég kívül II. r. vádlott egyik pontban sem ismerte be a terhére rótt bűncselekményt, és III. r. vádlottra vonatkozóan is azt adta elő, hogy csupán a lakás helyreállításában segédkezett. A nyomozók a helyszínen azonban II. r. és III. r. vádlottakat, valamint a jelentős mennyiség alsó határát meghaladó Cannabis Indica teljes értékű növényegyed, és egyéb növénytermesztéshez használatos eszközöket (21. oldal) találtak. Az 1. pontban e bizonyítékok cáfolták az előbbi vádlottak bűncselekmény elkövetését tagadó védekezését.

Az előbbiekhöz képest semmilyen jelentősége nincs annak, hogy II. r. vádlott az első rendőrségi kihallgatásakor egy H. nevű nőre hivatkozott, akié - elmondása szerint - az Opel... volt. Helyesen hivatkozott emellett az elsőfokú bíróság tanú 1., valamint a V. számú tanú vallomására, akik felismerték I. r. vádlottban a szerződést megkötő személyt (86. sz. tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldal utolsó bekezdés, 12. oldal lap közepe).

A 1. tényállási ponthoz hasonlóan ugyancsak helytállóan fogadta el II. r. vádlott társaira, I. r., IV. r. és V. r. vádlottakra tett terhelő vallomását a 2.1. pontban (elsőfokú ítélet 23. oldal). A vádlottak védekezését itt is megdöntik a tárgyi bizonyítékok, elsősorban a helyszínen talált 570 darab fiatal Cannabis indica gyökerező dugvány. Mind az előbbi, mind pedig e pontban helyesen hivatkozott az elsőfokú bíróság ezen felül a vádlottak telefonos kapcsolataira, valamint ezekkel összefüggésben a beszerzett híváslistákra (14-15. oldal; 26-27. oldal).

Összességében a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottak felmentésére irányuló jogorvoslatok nem tekinthetők megalapozottnak, mivel azok az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok mikénti értékelésében megnyilvánuló, túlnyomórészt helyes és logikailag is hibátlan mérlegelését támadják. Márpedig a Be. 351. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az megalapozatlan, illetve a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú eljárásban bizonyítási eljárás lefolytatásának van helye. A jogorvoslatokban új tény állítására vagy új bizonyítékok megjelölésére nem került sor, így a másodfokú bíróság a felmentésre irányuló jogorvoslatokat nem találta teljesíthetőnek.

Az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállás azonban még sem tekinthető minden részében teljes körűen megalapozottnak.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság kifejezetten megtiltotta I. r. vádlott személyi körülményeivel kapcsolatos kérdésfeltevést. Márpedig külföldi állampolgárságú elkövető esetén nem mellőzhető a személyi körülmények tisztázása, mivel ennek - egyebek mellett - az alkalmazható kiutasítás megállapíthatósága szempontjából is jelentősége van. Ugyancsak a személyi körülmények körében az elsőfokú bíróság IV. r. vádlottnál azt rögzítette, hogy Magyarországon az elfogását megelőzően mindössze három napot tartózkodott (5. oldal lap közepe); ehhez képest a történeti tényállásban már azt rögzítette, hogy e vádlott „életvitelszerűen lakott az ültetvényen” (9. oldal 2. bekezdés). Utóbbi iratellenes megállapítás korrigálását ugyancsak indokoltnak tartotta a másodfokú bíróság.

Ténykérdés, hogy az 1. tényállásban a bérleti szerződés megkötésére 2009. március 2. napján került sor. E vitathatatlan időpont rögzítése mellett ugyanakkor az elsőfokú bíróság nem, illetve iratellenesen hivatkozott olyan bizonyítékokra, amely a termesztett növények leszüretelését, valamint továbbértékesítési célzattal való elszállítását támasztották alá. Az ezzel kapcsolatos elsőfokú bírósági megállapítások így pontosításra szorultak. Nem volt mellőzhető ezért a történeti tényállás e helyen tett megállapításainak mellőzése, illetőleg azok pontosítása sem.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság előbbi Be. 351. § (2) bekezdés c.) és d.) pontjába ütköző, részben iratellenes, részben helytelen ténybeli következtetést tartalmazó ténymegállapításokat a Be. 352. § a.) pontja - az iratok tartalma - alapján orvosolta a következők szerint:

A vádlottak személyi körülményeivel kapcsolatban:

- I. r. vádlott élettársa ... tartózkodási engedéllyel él Magyarországon, aki közös gyermeküket, a 2007. december 10. napján született ... nevű leányt a Budapest, ...szám alatti lakásban neveli.... második leánya - I. r. vádlottól származó gyermekének féltestvére -, ... 2009. augusztus 9. napján született.

- III. r. vádlottnak élettársától, Magyarországon 2013. február 20. napján nevű harmadik gyermeke is megszületett.

A történeti tényállással kapcsolatosan:

- A tényállás 1. pontjánál az elsőfokú ítélet 7. oldal 2. bekezdéséből kirekeszti annak megállapítását, hogy a vádlottak három hónapig működtették a marihuána ültetvényt, a 4. bekezdésből pedig azt, hogy az ültetvény működése alatt az ott termesztett növényeket ismeretlenek leszüretelték, és az ismeretlen személy az ingatlanból továbbértékesítési célzattal elszállította.
- Az előbbiek helyett azt állapítja meg, hogy II. r. és III. r. vádlottak 2009. július 6. napját megelőző mintegy két héttel korábban kezdték meg a marihuána termesztést, ennek során összesen 107 darab tövet neveltek, melyek még nem számítottak ugyan kifejletteknek, de teljes értékűek és fejlődésre képes példányok voltak.
- A 7. oldal 8. bekezdésében szereplő megállapítást annyiban pontosítja, hogy a helyszínen egy fő, 60 gramm súlyú rothadó Cannabis indica növénymaradványt és 109 db növény nélküli táphengert találtak.
- A tényállás 2.1. pontjánál az elsőfokú ítélet 9. oldal 2. bekezdéséből kirekeszti annak megállapítását, hogy IV. r. vádlott életvitelszerűen lakott az ültetvényen, ehelyett azt rögzíti, hogy mintegy három napot töltött ott.

A tényállásnak a személyi körülmények tekintetében történt kiegészítését a másodfokú bíróság I. r. és III. r. vádlottak másodfokú nyilvános ülésen tett nyilatkozataira, védőik által csatolt születési anyakönyvi kivonatokról készült fénymásolatokra alapította.

A történeti tényállás megállapítása során - szemben az elsőfokú ítélet 7. oldal 2. bekezdésében rögzítettel - az eljárásban nem merült fel olyan bizonyíték az 1. pontban, hogy a vádlottak a leleplezést megelőző mintegy három hónapig marihuána ültetvényt működtettek volna. Arra sem merült fel adat, hogy az ültetvény működtetése idején a termesztett növények leszüretelése, az ingatlanból továbbértékesítési célzattal való elszállítása megtörtént volna (ugyanott 4. bekezdés). Így csupán az volt megállapítható, hogy 107 darab teljes értékű és fejlődőképes Cannabis indica (indiai kender) termesztése kezdődött meg. ... botanikus szakértő szerint e tövek 16-18 naposak voltak, ebből a másodfokú bíróság arra következtetett, hogy termesztésük mintegy két héttel korábban kezdődött. Az 1. pontban a jelentős mennyiség alsó határát éppen meghaladó lefoglalt növény egyedek termesztési idejének lerövidülése megállapításának volt helye.

Az elsőfokú bíróság azt az iratellenes megállapítást tette a 7. oldal 8. bekezdésében, hogy a helyszínen „a korábban kereskedési céllal leszüretelt kender növények maradványát, valamint több mint 500 darab táphengert... a nyomozó hatóság megtalálta és lefoglalta”. Ezzel szemben csupán az volt megállapítható, hogy a Budapest, ...szám alatti háznál foganatosított szemle során 1 db rothadó

Cannabis Indica növényi maradványt és 109 darab növény nélküli táphengert talált a nyomozó hatóság (nyomozati iratok 1205. oldal alulról második tétel, illetve 1213. oldal 2, 9, 12. és 13. bekezdés). Utóbbi adat helyességét épp a helyszínen talált, a száz tövet éppen meghaladó növényegyed szám támasztja alá. Ugyancsak egy növénymaradványról, valamint 81 darab növény nélküli táphengerről nyilvánított véleményt ... botanikus szakértő (nyomozati iratok 1347. oldal 2. bekezdés). Kétség kívül a nyomozóhatóság lefoglalt 473 darab tápkorongot (1215. oldal 5. bekezdés), melyről a botanikus szakértő nem nyilvánított véleményt, ezért e nagyszámú tétel kétséget kizáró bizonyossággal nem hozható összefüggésben a kábítószer termesztéssel, ilyen számú cannabis tő felnevelésével.

Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróságnak az előbbi bűnjelekre történő hivatkozása sem hozható kapcsolatba a korábban „kereskedési céllal leszüretelt, elszállított” növényekkel. A pontosított tényállásban megjelölt tárgyakból csupán a vádlottaknak a száz tövet éppen meghaladó kábítószer-termesztésére, nem pedig ezt a számot lényegesen meghaladó, korábbi marihuána forgalmazására, illetve azzal való kereskedésére vonható következtetés.

Egyebekben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás minden tekintetben megalapozott, és a másodfokú felülbírálat alapjául szolgál.

Az irányadó tényállásból helyesen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségére. Az ítélet meghozatalakor a II-V. r. vádlottak cselekményének minősítése hibátlan volt, e megállapítás viszont nem vonatkozik I. r. vádlott magatartásának jogi értékelésére. Az időközbeni jogszabályváltozás folytán a később írtakra figyelemmel volt mégis mellőzhetetlen a minősítés módosítása a többi vádlott esetében is.

A történeti tényállás módosítása folytán nem csupán II. r. vádlott esetében nem volt megállapítható a fellebbviteli főügyészség indítványa szerinti súlyosabb minősítés, hanem I. r. vádlott tekintetében sem. Utóbbi vádlottnál a bejelentett jogorvoslatok a cselekmény enyhébb minősítésére, valamennyi vádlott esetében a kiszabott büntetés enyhítésére irányulóan voltak alaposak.

Nem vitásan mindkét helyszínen a növényi egyedek dugványozása megtörtént, a kábítószer termesztése megkezdődött, melynek következtében már önmagában megvalósult az 1978. évi IV. törvény (rég. Btk.) 282.§ (1) bekezdés első fordulataba ütköző, a száz darabot meghaladó tőszámra figyelemmel ugyanezen törvényhely (2) bekezdés b.) pontja szerint minősülő kábítószerrel visszaélés büntette. Az sem vitatható, hogy ez a termesztés nem a vádlottak saját használatára, hanem továbbértékesítés céljából történt. A másodfokú bíróság által pontosított tényállásban ugyanakkor nem volt olyan megállapítás tehető, hogy a vádlottak közül bárki is korábban leszüretelte, és értékesítés céljából elszállított volna kábítószert a termesztés helyszínéről. Tekintettel arra, hogy a BH2002.299. és a BH1999.101.

számú eseti döntésben írt esetekkel szemben jelen ügyben sem a kábítószer tényleges átadására, sem annak megkezdésére nem került sor, az előbb felhívottnál súlyosabb bűncselekmény elkövetésének megállapíthatósága nem kerülhet szóba.

Figyelemmel arra, hogy a régi Btk. 282/A. § (1) bekezdésében szabályozott elkövetési magatartások egyike sem kezdődött meg, a bűncselekmény stádiuma ehhez képest egy korábbi, előkészületi szakban rekedt, a vádlottak cselekményének minősítése ezért ennek megfelelően a kábítószerrel visszaélés büntettének a Btk. 282/A. § (4) bekezdés b.) pontja szerinti esetének minősülhetne. E cselekmény büntetési tétele 5 évig terjedő szabadságvesztés, míg a kábítószer ilyen mennyiségben történő termesztése a Btk. 282. § (2) bekezdés b.) pontja alapján 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő befejezett bűncselekmény megállapítására alkalmas. Ezért nem kétséges, hogy az előkészülettel szemben a befejezett bűncselekmény törvényi tényállását kimerítő, termesztéssel elkövetett cselekmény megállapítása helyálló jogi következtetés.

Az elsőfokú bíróság által megállapított helyes tényállás alapján I. r. vádlott magában a termesztésben éppenséggel nem, csupán annak megszervezésében vett részt, amikor - egyéb tevékenysége mellett - rábírta társait a kábítószer ily módon történő előállítására. Cselekménye ezért a régi Btk. 21. § (1) bekezdése szerinti részesi elkövetői alakzatnak az előbbi elkövetési magatartására való felbujtását valósított meg.

Mind a cselekmény minősítése, mind a büntetés kiszabása körében nem hagyható figyelmen kívül, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének meghozatalát követően, de a másodfokú ítélet megszületése előtt 2013. július 1. napján hatályba lépett a 2012. évi C. törvény, melyre figyelemmel a Fővárosi Ítéltáblának vizsgálnia kellett mindkét büntető törvénykönyv 2. §-a alapján, hogy az elkövetéskor, vagy az elbíráláskor hatályos anyagi jogszabályokat kell-e alkalmaznia? A főszabály szerint a bűncselekményt az elkövetés idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni, ha viszont a cselekmény az elbíráláskor hatályban lévő új büntető törvény szerint nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálandó el, akkor az új törvényt kell alkalmazni. A vádlottak által megvalósított bűncselekmény minősítése, büntetési tétele megegyezik a régi Btk. 282. § (2) bekezdés b.) pontjában, valamint a 2012. évi C. törvény (új Btk.) 178. § (1), (2) bekezdés b.) pontjában foglaltakkal, mert mindkét jogszabályban a cselekmény büntetési tétele 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés.

A régi Btk. szabályai szerint a bíróságnak csak a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből való kizárást kellett feltüntetni az ítéletében a 47. § (1) bekezdése alapján. Ilyen kizáró rendelkezés hiányában a határozott ideig tartó szabadságvesztésre ítéltet a büntetés-végrehajtási bíró feltételes szabadságra bocsáthatta, ha - különösen a büntetés végrehajtása alatt tanúsított kifogástalan magatartására, és arra a készségére tekintettel, hogy törvénytisztelő életmódot fog folytatni - alaposan feltehető, hogy a büntetés célja további szabadságelvonás nélkül is elérhető. A (2) bekezdés alapján jelen esetben a vádlottak feltételes

szabadságra bocsátásának csak akkor lenne helye, ha büntetésül legalább négyötöd részét kitöltötték. Előbbi rendelkezésből következően a korábbi törvény a feltételes szabadságra bocsátás engedélyezését kifejezetten a büntetés végrehajtása, nem pedig a büntetés kiszabása körében szabályozta. A feltételes szabadságra bocsátás kérdésében ugyanis a törvény egyéb rendelkezéseire is figyelemmel automatizmusok érvényesültek, melyek az elsőfokú ítélet rendelkezéseitől függetlenül a törvény kötelező szabályai alapján működtek.

Az új Btk. szakított ezzel a rendszerrel. A Btk. 38. § (1) bekezdése alapján határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a bíróság az ítéletében megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt. A (2) bekezdés értelmében ha a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége nem kizárt, annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad, visszaeső esetében háromnegyed részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap. E szabály sem tekinthető mérlegelési lehetőséget biztosító rendelkezésnek, mivel a kétharmad kitöltésénél kedvezőbb rendelkezés alkalmazását a törvény kizárja, ennél súlyosabb feltételes szabadság kiszabhatóságáról viszont nem rendelkezik, így a nulla poena sine lege elvének sérelme nélkül kedvezőtlenebb rendelkezés alkalmazására sincs törvényes lehetőség.

E tekintetben azonban az új törvény mégis enyhébb rendelkezéseket tartalmaz, amikor a hivatkozott 38. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját az ítélő bíróság állapítja meg ügydöntő határozatában. E rendelkezés azt jelenti, hogy a feltételes szabadságra bocsátás immár nem a büntetés-végrehajtás, hanem a büntetés kiszabásának kérdésévé vált. Márpedig abban az esetben, amikor a bíróság az ítéletében meghatározza a feltételes szabadság legkorábbi időtartamát - mely jelen esetben kétharmad - az mindenképpen kedvezőbb rendelkezés, mintha egyáltalán nem rendelkezne róla és adott esetben épp a büntetés töltése idején, az elítélre akár kedvezőtlenebb szabályokat tartalmazó büntetés-végrehajtás automatizmusára bízna a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának megállapíthatóságát. Jelen esetben nem csupán a kétharmados szabályra, hanem arra is figyelemmel enyhébb az elbíráláskori jogszabály, hogy a büntetés-végrehajtási törvény változásaira tekintet nélkül az előbbi időpontot követően meg kell vizsgálni a vádlottak feltételes szabadságra bocsáthatóságát.

Az előbbiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az új büntető törvény büntetés kiszabására vonatkozó szabálya kedvezőbb rendelkezéseket tartalmaz, ezért a vádlottakkal szemben a 2012. évi C. törvény rendelkezéseit alkalmazta. Valamennyi vádlott cselekményét az új Btk. 178. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő kábítószer birtoklása büntettének minősítette. I. r. vádlott az e törvény 14. § (1) bekezdése szerinti felbujtóként, míg társai a 13. § (3) bekezdése szerinti társtettesként fejtették ki magatartásukat.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság döntően helyesen sorolta fel az irányadó bűnösségi körülményeket. II. r. vádlott esetében további enyhítő körülményként értékelendő ténybeli beismerő vallomása, mellyel hozzájárult a büntetőeljárás eredményes befejezéséhez. A vele szemben kiszabott büntetés leglényegesebb, három évvel történő enyhítése volt ezért indokolt.

I. r. vádlott esetében cselekménye enyhébben minősül, erre figyelemmel találta megalapozottnak a másodfokú bíróság az e vádlott javára bejelentett fellebbezéseket.

III.r., IV. r., V. r. vádlottak a társaikhoz képest csupán egy-egy részcselekményben voltak érintettek. Velük, továbbá II. r. vádlottal szemben az előbbi indokok alapján az enyhítő szakasz alkalmazásával [új Btk.82. § (2) bekezdés b.) pont] került sor a büntetés kiszabására.

Valamennyi vádlottal szemben a büntetés végrehajtási fokozata a Btk. 37. § (3) bekezdés ad) pontja szerint fegyház. A vádlottak lehetséges feltételes szabadságra bocsátásának legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő nap [Btk. 38. § (1), (2) bekezdés a) pont].

I. r. vádlottal szemben a kiszabható büntetés alkalmazhatóságánál nem hagyhatók figyelmen kívül a másodfokú bíróság által rögzített személyi körülményei. E vádlott esetében a családi életének tiszteletben tartásához fűződő joga sérülne kiutasítása esetén. Tekintettel arra, hogy vele szemben nem került sor 10 évi, vagy ezt meghaladó tartamú szabadságvesztés kiszabására, mellőzte ennek alkalmazását a másodfokú bíróság a Btk. 59. § (4) bekezdés b.) pontjára figyelemmel.

Az elsőfokú bíróság helytállóan kötelezte a vádlottakat a bűnügyi költség megfizetésére, az ítélet rendelkező része azonban ezt a jogcímet nem hívta fel. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ezért a vádlottak által fizetendő összeg ekkénti megnevezésével egészítette ki.

A másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1), (2), (3) bekezdés a) pontja alapján számított be a kiszabott szabadságvesztésükbe a vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől előzetes fogvatartásban, illetve házi őrizetben töltött időt.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az előbbi részében a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg az ítélet egyéb, törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Budapest, 2013. év szeptember hó 5. napján

**. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke**

. Hrabovszki Zoltán s.k.
előadó bíró
. Sebe Mária s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 28.B.1086/2011/113. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 3.Bf.327/2012/59. számú ítéletében foglalt változtatással a **2013. év szeptember hó 5. napján I. r., II. r., III.r., IV. r. és V. r. vádlottakra jogerős és végrehajtható.**

Budapest, 2013. év szeptember hó 5. napján

**Dr. Nehrer Péter s. k.
a tanács elnöke**

Kiadmány hitelélül:

tisztviselő